

נייר עמדה בנושא

הצעת חוק מענה ראשוני לכיבוי שרפות, התשע"ב-2011/פ/3815

ארגון רבני צהר מבקש להביע את תמיכתו בהצעת חוק מענה ראשוני לכיבוי שרפות התשע"ב-2011, שעניינה לחייב את מי שמדליק אש בשטח ציבורי להצטייד במים או באמצעים אחרים שיאפשרו לו כיבוי ראשוני של שרפה, ולחייב אדם המזהה אש שלא כובתה לדווח על כך למשטרה ולמכבי האש.

תמיכתנו מבוססת על הנימוקים הבאים:

- 1. החובה למנוע נזק:** בתורה נאמר: "כִּי תִבְנֶה בַּיִת חֹדֶשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקָה לְגִגְדְּךָ, וְלֹא תֵשִׂים דָּמִים בְּבֵיתְךָ כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ" (דברים כב, ח). התורה מחייבת אדם הבונה בית לבנות מעקה לגגו, וזאת בכדי למנוע נפילות. חכמינו ראו בכך דוגמה לחובתו הכללית של כל אדם למנוע נזקים העלולים להיגרם ממעשיו, ובכלל זה למנוע התפשטות שרפה מהדלקת אש (רמב"ם, הל' רוצח ושמירת הנפש יא, ד).
- 2. אחריות המבעיר בנזקי שרפה:** בתורה נאמר: "כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קִצִּים וְנֶאֱכַל גְּדִישׁ, או הַקָּמָה, או הַשָּׂדֶה – שְׁלֹם יִשְׁלַם הַמִּבְעֵר אֶת הַבְּעֵרָה" (שמות כב, ה). התורה רואה במי שמבעיר אש אחראי ישיר לכל נזק העלול להיגרם מהבערה, ומחייבת אותו לשלם על הנזקים אשר נגרמו מהתפשטות הדלקה.
- 3. חובה להציל אדם מנזק:** לפי ההלכה אדם הרואה את חברו בסכנה, או את ממונו של חברו בסכנה, מחויב להצילם. הרמב"ם בספר המצוות (לא תעשה רצו) טוען, שחובה זו נלמדת מהפסוק "לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רֵעֶךָ" (ויקרא יט, טז). על פי זה מחויב אדם הרואה שרפה העלולה לסכן חיי אדם או רכוש לדווח עליה לכוחות ההצלה, בכדי למנוע את הנזק.